

**DE TIGGER-
BRIGADE**

Redactie:
Maj. M. F. A. Brok,
Kapit. M. J. O. Branse,
Sgt. J. G. M. C. van Asseldonk.

Weekblad van De Tigger-Brigade

NO. 71

Secretariaat en Administratie:
DIENST WELFARE
Tel Smg. 220

ZATERDAG, 30 AUG. 1947.

OPLAAG 7500

Koninginnedag 1947.

Wederom een verjaardag van onze Geeërbiedigde Koningin, welke wij in de tropen vieren. Een feestdag, die voor velen van ons minder nog dan in de vorige jaren een rustdag zal betekenen. Een feestdag, die misschien van sommigen van ons de uiterste consequentie zal vragen van hun trouw aan Koningin en Vaderland.

En toch: de gelukkigste Koninginneverjaardag, die wij sinds jaren vieren mochten, omdat in de laatste weken een smadelijke betovering, die ons tegen recht en billijkheid in binnen nauwe grenzen bevangen hield, verbroken is. Wij voelden ons in al die lange maanden als nietsnutten, die onrecht zagen en het niet wreekten, die medemenssen zagen lijden en hen niet hielpen. Maar ook toen hebben wij onze plicht gedaan door uiterste zelfbeheersing, omdat wij wisten, dat Gij dat van ons eiste. Wij hebben de smaad diep gevoeld, die men U aandeed door Uw Koninkrijk woord, waarin Gij vrijheid beloofde aan de volkeren van deze archipel, te mistrouwen en Uw gezag te miskennen. Voor ons zij Gij echter de Souvereine over dit land gebleven, zoals Gij het zijt voor al de bewoners van dit gebied, die niet uit angst een andere leus verkondigen.

Door het bevel voor de opmarsch hebt Gij echter Uw rechten hernomen en het here „je Maintendrai“ van Uw Voorvaderen wederom „gehandhaafd“. En wij zijn zo gelukkig de uitvoerders te hebben mogen zijn van Uw wil. Wij hebben ons geheel gegeven en onze trouw aan U volledig ingelooft. Wij hebben Uw bezorgde woorden gelezen en wisten, dat Uw gedachten bij ons waren en onze diebaren in die moeilijke dagen. Wederom hebt Gij U de Moeder van uw volk getoond evenals in de lange jaren van onderdrukking.

Voor deze bevolking hier, die niet weet van ministeries en parlementen, zijt Gij het enige symbool van het Nederlandse gezag. Wij zullen door ons optreden Uw naam niet te schande maken, doch geheel werken in de geest van de belofte, welke Gij eertijds aan dezen hebt gedaan.

En mocht dit offers kosten, nog meer offers, wij zijn bereid ze te brengen, omdat wij weten, dat Gij slechts vraagt, wat billijk is en recht. Moge Gij leven om het gelukkige einde te zien van deze periode van ellende, welks eindfase wij nu zijn ingetreden.

Moge Gij leven, om geheel Uw rijk weer onder Uw hoede verenigd te zien in vrije wil ondergeschikt aan het Vorstenhuis, dat Gij vertegenwoordigt.

M. B.

Post

postverb skyrmaster holland zeer onregelmatig stop 22-8 laatste vliegtuig aangekomen stop 26-8 zal weer vliegtuig vertrekken einde

Toen ik deze officiële mededeling aan Cdt. T-Brigade las, dacht ik er op eens aan, dat de laatste brief van mijn vrouw van 3 Auguste daerde....

En ik had er niet eens over lopen kanker! Niet op mijn vrouw: vanzelfsprekend, want die schrijft en zal blijven schrijven, al werden alle vliegvelden verboden!

Ook niet op de regering! Waarom eigenlijk niet? Ik denk, dat het is, omdat ik weet, dat ze alles doet, wat ze kan om de weg naar Indië open te houden en omdat ze in de K.I.M. een apparaat bezit, dat op de gehele wereld zijn even-

beeld niet heeft, als het er om gaat het onmogelijke mogelijk te maken....

Maar ik denk ook dat het is, omdat wij ons niet willen laten „kisten“. Als ze ons denken te hebben met het sluiten van vliegvelden en het ophouden van de post, dan hebben ze het mis. Lieve geen post, dan geerits bedelen en toegeven. Dan kent de wereld de Hollanders nog niet. Tegenover kleingeestige plagerijen stellen wij onze harde koppen. Dat hebben de moffen ook kunnen merken in het verleden.....

Maar ik ben toch blij dat 26-8 weer zo'n zilver vogel de lucht ingaat.

Licht komt hij onderweg een collega tegen, die mij meldt wat er na 3 Aug. thuis is gebeurd.....

M. B.

IN MEMORIAM.

O. V. W. SLEDEJ. Kees Verhagen.

Geboorteveld 22 Augustus 1947

op de weg naar Banjoebroe.

Even moedig als hij telkens weer achter het stuur van de carrier — zijn carrier — plaats nam, even moedig zag hij bij vol bewustzijn zijn „laatste vijand“ in het vizier.

Bijgestaan door een oudere kameraad gaf een gebed tot den God des levens hem de kracht om ook die zwaarste hindernis te nemen.

Moge de wetenschap, dat de hemelse Vader hem een eeuwig rijk heeft doen verwerven, een rijke vertroosting betekenen voor zijn ouders, familie en vele vrienden.

Zijn voorbeeld moge ons aansporen onze loopbaan met volharding te lopen en te volindigen.

Dan zal het offer van zijn jonge leven niet vergeefs zijn gebracht.

Teding van Berkhout
Veldprediker 1-R.S.

Het einde van een vacantie-oord.

Bandoengan of zoals de stafkaart registreert Bandoeng I ligt tegen de flank van de Oengaran opgeleerd. Het licht mij een vacanteoord voor den eenvoudigen man die niet in staat is het zoveel luxueuzere Kopen te bekostigen. Eenvoudige bungalows staan langs de stalle weggetjes, alle naar het Zuiden gericht, naar de zon, maar misschien nog meer naar het fantastische toneel van het blauwe, rustige meer en de geweldige massieven van den Telamojo en den Meraboe daarachter. De natuur geeft hier zoveel te zien, dat ik me kan voorstellen, dat je er hier werkelijk toe kunt komen eens een uur, op je voorgalerij te zitten zonder krant of boek, zonder te spreken zelfs, zonder te denken alleen maar te kijken.

Bandoengan werd op de 4e Augustus bezet tegelijk met het verder en hoger gelegen Soemorwong. Op 22 juli was er een commando. Stoottroepen geweest in een snelle verkenningstoot om even wat ruimte te geven rond Anlarawa, het gevechtsdoel van die dag. Zij troffen geen vijand, slechts verlaten kwartieren. Enkele dagen later stonden de vacanteverblijven in lichte laaie en ging de brug over het diepe kafiravijn de lucht in. Thans staan de bungalows zonder dak en half ingestort. Ze hebben het laatste jaar dienst gedaan als kwartieren voor de T.N.I.-soldaten. De bordjes met de namen der onderdelen zijn hier en daar nog intact. Ondanks de brandschade is het hier

met zo'n deugd als in de meeste andere kwartieren, welke wij hebben gezien. Ook de brallende opschriften en de intens schunnige tekeningen, die de muren gemeenlijk sterven in deze verblijven ontbreken hier.

Maandag 4 Augustus werd besloten dit stradije te bezetten om de verdere verwoesting te voorkomen. Het is merkwaardig, dat de tegenstander geen poging deed om dit bergneest, dat Anbarawa volkomen beheerst te houden. Er is zoveel gehamerd op de guerrillaoorlog, die zou komen als de Nederlandse actie succes zou hebben, dat men het stadium van de aanengesloten, geordende weerstand maar meteen heeft overgeslagen. De enige moeilijkheid, die de kolonne van een compagnie Stoottroepen en een compagnie II-7 onder kap. Smitshuysen onderzond was een sleuf dwars door de rijweg gegraven, welke als tankval moest dienen doen. Inderdaad stopte deze versperring de voortuigen en de drie tanks, die ter versterking van de infanterie waren meegegaan. Maar niet lang. Spoedig was het gat gedicht met die komen van een versperring vlak in de buurt, die als het ware voor dit doel gereed lagen en er maar in gerold behoefden te worden. Wij leerden vroeger altijd dat een versperring waardeloos is als hij niet met vuur wordt bestreken. Wij zien thans dagelijks in de praktijk, dat zelfs een versperring, die onder vuur ligt vaak slechts weinig hinder veroorzaakt. In dit geval konden de pioniers rustig hun werk doen. Die pioniers! Het is merkwaardig, hoe weinig

(vervolg op pag. 2)

voor al de bewoners van dit gebied, die niet uit angst een andere leus verkondigen.

Door het bevel voor de opmarsch hebt Gij echter Uw rechten hernomen en het fiere „Je Maintiendrai“ van Uw Voorvaderen wederom „gehandhaafd“. En wij zijn zo gelukkig de uitvoerders te hebben mogen zijn van Uw wil. Wij hebben ons geheel gegeven en onze trouw aan U volledig ingelost. Wij hebben Uw bezorgde woorden gelezen en wisten, dat Uw gedachten bij ons waren en onze diebaren in die moeilijke dagen. Verderom hebt Gij U de Moeder van uw volk getoond evenals in de lange jaren van onderdrukking.

Voor deze bevolking hier, die niet weet van ministeries en parlementen, zijt Gij het enige symbool van het Nederlandse gezag. Wij zullen door ons optreden Uw naam niet te schandemaken, doch geheel werken in de geest van de belofte, welke Gij eertijds aan dezen hebt gedaan.

En mocht dit offers kosten, nog meer offers, wij zijn bereid ze te brengen, omdat wij weten, dat Gij slechts vraagt, wat billijk is en recht. Moge Gij leven om het gelukkige einde te zien van deze periode van ellende, welks eindfase wij nu zijn ingetreden.

Moge Uw leven, om geheel Uw rijk weer onder Uw hoede verenigd te zien in vrije wil ondergeschikt aan het Vorstenhuis, dat Gij vertegenwoordigt.

M. B.

Post

postverb skymaster holland zeer onregelmatig stop 22-8 laatste vliegtuig aangekomen stop 26-8 zal weer vliegtuig vertrekken einde

Toen ik deze officiële mededeling aan Cdt. T-Brigade las, dacht ik er op eens aan, dat de laatste brief van mijn vrouw van 3 Auguste dateerde....

En ik had er niet eens over lopen kankeren! Niet op mijn vrouw: vanzelfsprekend, want die schrijft en zal blijven schrijven, al werden alle vliegvelden verboden!

Ook niet op de regering! Waarom eigenlijk niet? Ik denk, dat het is, omdat ik weet, dat ze alles doet, wat ze kan om de weg naar Indië open te houden en omdat ze in de K.I.M. een apparaat bezit, dat op de gehele wereld zijn even-

beeld niet heeft, als het er om gaat het onmogelijke mogelijk te maken....

Maar ik denk ook dat het is, omdat wij ons niet willen laten „kisten“. Als ze ons denken te hebben met het sluiten van vliegvelden en het ophouden van de post, dan hebben ze het mis. Lieve geen post, dan eerloos bedelen en toegeven. Dan kent de wereld de Hollanders nog niet. Tegenvoer kleingeestige plagerijen stellen wij onze harde koppen. Dat hebben de moffen ook kunnen merken in het verleden.....

Maar ik ben toch blij dat 26-8 weer zo'n zilveren vogel de lucht ingaat.

Licht komt hij onderweg een collega tegen, die mij meldt wat er na 3 Aug. thuis is gebeurd....

M. B.

Niet einde van een vacantie-oord.

Bandoengan of zoals de staarkaart registreert Bandoeng I ligt tegen de flank van de Oengaran opgekropen. Het lijkt mij een vacantieoord voor den eenvoudigen luxueuzere Kopeng te bekoftigen. Eenvoudige bungalows staan langs de steile weggetjes, alre naar het Zuiden gericht, naar de zon, maar misschien nog meer naar het laatste lichte toeleel van het blauwe, rustige meer en de geweldige massieven van den Telmojo en den Meraboe daarachter. De natuur geeft hier zoveel te zien, dat ik me kan voorstellen, dat je er hier werkelijk toe kunt komen eens een uur op je voorgalertij te zitten zonder krant of boek, zonder te spreken zelfs, zonder te denken alleen maar te kijken.

Bandoengan werd op de 4e Augustus bezet tegelijk met het verder en hoger gelegen Soemorong. Op 22 Juli was er een commando. Stoottroepen geweest in een snelle verkenningstoot om even wat ruimte te geven Ambarawa, het gerechtsoord van die dag. Zij troffen geen vijand, slechts verlaten kwartieren. Enkele dagen later stonden de vacantiereblijven in lichte laaie en ging de brug over het diepe kaljavijn de lucht in. Thans staan de bungalows zonder dakken en half ingestort. Ze hebben het laatste jaar dienst gedaan als kwartieren voor de T.N.I.-soldaten. De bordjes met de namen der onderdelen zijn hier en daar nog intact. Ondanks de brandschade is het hier

het zo'n tinte als in de meeste andere kwartieren, welke wij hebben gezien. Ook de brallende opschriften en de intens schimmige tekeningen, die de muren gemeenlijk sieren in deze verblijven ontbreken hier.

Maandag 4 Augustus werd besloten dit stadje te bezetten om de verdere verwoesting te voorkomen. Het is merkwaardig, dat de tegenstander geen poging deed om dit bergnest, dat Ambarawa volkomen beheerst te houden. Er is zoveel gehamerd op de guerilla-oorlog, die zou komen als de Nederlandse actie succes zou hebben, dat men het stadium van de aangeesloten, geordende weerstand maar meteen heeft overgeslagen. De enige mogelijkheid, die de kolonne van een compagnie Stoottroepen en een compagnie II-7 onder kap. Smitshuysen onderzond was een sleur dwars door de rijweg gegraven, welke als tankval moest dienst doen. Inderdaad stopte deze versperring, de voortuigen en de drie tanks, die ter versterking van de infanterie waren meegegaan. Maar niet lang. Spoedig was het gat gedicht met de homen van een versperring vlak in de buurt, die als het ware voor dit doel gereed lagen en er maar in gerold behoefden te worden. Wij leerden vroeger altijd dat een versperring waardeloos is als hij niet met vuur wordt bestreken. Wij zien thans dagelijks in de praktijk, dat zelfs een versperring, die onder vuur ligt vaak slechts weinig hinder veroorzaakt. In dit geval konden de pioniers rustig hun werk doen. Die pioniers! Het is merkwaardig, hoe weinig

(vervolg op pag. 2).

Lieve Suze, liefste Poes,

Je zult wel denken, asdat ik nouw tijd heb om hele lange brieven te schrijven vanweges asdat wij nouw zoveel as veksante hebben vanweges de wapenstilstand. „Dassawel“, zouwen ze in Tjiburg zeggen. We hebben heel de dag druk wek om te zorgen, asdat de extrinisten de kampongmenschen niet afslichten. We wisten eerst niet goed, waarom datteze dit een pelisactie noemde, maar nouw weten we het. Voor ons eiges hoeven we niet veel zorg te hebben, maar we kunnen pelis-agentje spelen voor de menschen hier net zoals we dat vroeger in Semarang hebben gedaan. En zo is het overal. Ik heb vanavond nog een groot stuk overlehting. Die durven het tegeswoordig te zeggen. Het schijnt, asdatteze daar schoon schip hebben gemaakt en al die zoete broodjes bakkers van eerst hebben ontslagen. Maar assewe nouw een vijftig kilometer verder konnen gaan, dan was het met het pelisewerk ook uit. Maar dat mag niet van de veiligheidsraad. Die willen niet, asdat wij de behamers pakken en houwen het maar liever onveilig, net ofdatteze geen raad weten as het veilig is.

Maar het komt wel voor mekaar. Nouw bennen de commandanten al bezig een beetje te besluten. De overste van de Stoottroepen staat te preken op de passer en de soldaten delen zout uit, wat of ze graag hebben voor bij de rijst met kip. Je ken tegen de menschen niet dukkels genog zeggen, asdatteze niet meer weg gaan. Daar bennen ze maar bang voor. Een andere commandant gaat met een plantage beginnen. Hij zegt dat asseze zien, asdatteze we weer gaan werken, ze zeker gloven, asdatteze niet meer weg gaan. Daarom moeten die plantages gauw beginnen. Alle ouwe personeel heeft zijn eigen al ouwe gemeid. Ik denk, asdat ook de extrinisten dan wel weer terug kommen, want je kon veel beter koel wezen as soldaat bij de T.R. I. Dan heb je ommeers niks as nachtwerk, want overdag durven daar de motor alweer aan het lopen en een uit Breda, had ook al een partijje karkouw ontdekt voor de Kwatta en koffie voor van den Biggehaar. Ja, er zit wel handelsgeest in die Bredanaars. Ze zouwen daar best op die plantage willen demobiliseren. Maar ik zei, asdatteze dan diploma ha-beejes moesten hebben en dat hadden ze niet. Nouw dan kennan ze hier niet in de Kabouw gaan werken, maar wel in Holland. Zo zullen ze eerst het land moeten veroveren en dan naar huis moeten gaan.

Ik ben deze week in Semarang met verlof geweest. Jammer, asdat ik niet getrouwd ben, anders had ik 24 uur kennan gaan. Er was voetbalwedstrijd van het der-tiende tegen de Willen-brigade.

Het dertende heeft gewonnen. Er waren merakels veel burgers, die het dertende kwamen aanmoedigen. Dat trekt altijd nog! Het schijnt zelfs hinderlijk zoasseze tegen de nieuwe troepen altijd over ons zitten te snoeven. Die bennen zelfs van plan geweest om alle tijgerkoppin in Semarang over te schilderen of weg te halen. Het was een heel complot. Maar nouw hebben ze iets beter bedacht. Asseze naar de passer gaan, doenen ze een Tijgerbeis op. Voor een originele matalen betskan je op het ogenblik in Semarang een fles pappegaal krijgen. Zouwen ze bij de bregade ook aan het nullen geslagen wezen, want wij zitten nog steeds op onze bot-sen te wachten en nouw er ook andere troepen bennen word het wel nodig, asdatteze eindelijk die tijgerkoppin eens krijgen. Niet asdat ik zin heb in de pappegaal hoor. Wij zouwen bij ons bataljon trouwes geen jiskast hebben om hem koel in te houwen. En daar is niet meer aan te kommen. Die bennen met de zuiderzon vertrokken.

Venders heb ik nog een mooi verhaal gehoord van een van de Amsterdammers. Die waren een kampong aan het zuiveren en toen douwde een een deur open en wat zlet hij in de kamer? Een soldaat met een tijgerpak aan, die de sten op hen gericht houdt. En het was nog wel een blanke. Dan schrik je effen. Onze Amsterdamer deel de deur weer gauw dicht, nog gauwer as hij hem open had gemaakt en ging hulp halen. Voorzichtig gingen ze naar het huis. Toen ontdekte ze asdat het maar een grote spiegel was en asdat hij voor zijn eigen teruggetrokken was. Maar dat is dan ook de enigste keer, asdatteze teruggetrokken bennen.

Liefste Poeske, wat denken jullie eigenlijk over ons? Ik lees nog wel eens een krant, maar ik vind het allemaal zo tam en niks geen geestdrift. Denken jullie soms nog, asdat we hier maar op ons eigen bezig zijn en niet op last van onze regering? Ik doecht, asdat iedereen wel een kaart van Indië in zijn huis zouw hebben net as in de oorlog, maar nouw ik eens in die kranten heb gekoken, lijkt het mij, asdat niemand zijn eigen er veel van aan trekt. En al gaat het goed, toch is het heus geen plezierreisje. Laten ze eens een beetje wakker worren en eens een beetje geestdriftig zijn. Ik geloof, asdatteze allemaal denken, asdat Nederland eigenlijk met deze actie toch maar een gemene streek nithaait. Maar affijn. Dat moeten ze zelf weten, asseze ons later maar niet de schuld geven.

Liefste Suze, ik zit eigenlijk heel erg op een brief van je te wachten. Ik zou graag nog eens een paar lieve woortjes lezen en asdat jij nog altijd zoveel van me houdt. Ik weet wel, asdat dat zo is, maar daar ben ik nouw eemaal verliefd voor om dat graag te horen. Maar nouw moet ik er toch heus mee uitscheijen, want ik zou warempel sentemanteel worren en dat is niks voor een tij-

Beste neef Piet,

Van de week sving d'r 'n avvertensie in de krant: Ulienschillers gevraagd! Toen ik de las, doecht ik ineens aan de verhaal over de radio van de ekstremisten, die huilde omde ze de huizen van de chineezen in brand hadden gestoken. Asse soms tranen tekort zouwen kommen, motten ze maar naar de baantje sollesseeren, dan kommen de traantjes vanzelfs wel.

't Is hier verschrinkelijk warm, Piet. Ik heb net zo'n gevul, of ik weer in Indië zit. As de zomer net wordt as de weinter gewist is, kunnen we d'r nog van lusten. En alles is even droog en 't wil maar nie regenen. Nouw is de mensch ok nooit tevrefen, want asset regent, dan wile de zon hebben en as de zon schijnt, asset weer krek andersom. Van de raar klimaat van ons krijgde toch gin hoogte.

En hoe isset bij jullie, Piet? Gade nog nie naar Djokja? 't Is toch wel eng as re deur de radio heurt, det d'r weer zoveel van jullie genouwd zijn, ondanks det 't wapenstilstand is. En de Velligheidsraad heet 'nen grooten mond over jullie acte, mar trekt z'n eigen van al 't geknoel der rippel-blek niks aan. En zooals ik in de krant lees, gaan die helden van de rippelblik op de loop. En dan be-weerden ze eerst, de ze julle best aankonden en veul overwinningen hadden behaald. Dè zijn dan zekers overwinningen in 't hardloopen! De raad en de pers hier hebben 't haast alseinig mar over Indië. De partijen zijn 't netuurlijk nie eens — zooveul hoofden zooveul zinnen — mar ik kan d'r nie goed bij, det d'r bij zijn, die mar weer willen toegeven. Nederland heet waarempel zat aan die lui toegegeven, de mot nouw mar 'ns uit zijn. Die nie heuren wil, mot mar vuulen! 't Is nouw welletjes genogt.

't Is weer bekans Koninginnedag. We zouw 't veur ons Koningin-toch 'n mooi kedoo zijn gin wist, as de rust en orde in Indië weer hersteld waar. Die zwarten bij julle zijn toch ok haar onderdanen en zij heet hulle toch nie veur niks vrijheid en zelfbestuur beloofd. Mar die janboel-makers motten alles weer vergallen en 't stomste is de ze om iets gaan veelken, we ze zonder ruzie te maken ok kunnen krijgen. Nouw zetten ze hil Indië in rep en roen en maken de butewereld ok nog

ger. Maar alvorens, asdat ik weer in dat verschrinkelijke beest verander nog effen van de goeie stemming profeteren voor de honderduizend zoenen van hem, die zich noemt.

je

Jan.

Soldaat eerste klasse der Infanterie

onrustig. Waarom zijn ze nie tevreden mee helgeen de koninghin hulle beloofd heet? Waarom willen ze nouw weer meer hebben dan hulle rechtens toekomt? Waarom? Och zoo kunde wel deurgaan en se krijgt toch gin antwoord op oew vragen. 't Zijn daar in de rippelblik 'n stel drenzende, ontevrejen keinder, die alles we ze in d'r handen krijgen, vernielen en mee de goeie dingen gin raad weten. En mee 'n stel-lette menschen, det nie wif wè ze willen, is nouw eenmaal gin huis te houwen en gin land te be-zellen. Ze hebben 't land, omde zet land nie hebben en mar nie d'ren eigen gang kunnen gaan. En netuurlijk komt d'r nog 'nen hoop polletiek bij, mar daar brand ik m'n vingers nie aan, want daar krijgt 'nen mensch toch nooit gin hoogte van. Mar aantobben, zou ons Merie zeggen.

In Sittard hebben ze ok feest. 700-jarig bestaan. Ik zijn d'r mee 'n gezellig stadje en de menschen, die d'r wonen, zijn erg gastvrij. Affijn, de witte gif nog beter as ik van d'n tijd de gulle daar in-gekwarderd zijt gewist. Ik heb d'r 'nen hoop inwoners gesproken en die hadden 't nog altijd over jul-he en ze hadden spijt de gulle d'r nie waart om mee te feesten. Ze zeggen welis: uit het oog, uit het hart, mar de is mee Sittard toch nie 't geval. Die zijn die van julle nog nie vergeten.

We hebben 'n neie meziek tent gekregen. De herremanie doet d'r best om zoo goed-meuzig te spelen. Hard doen ze 't in elk geval genogt, want ze willen gelouf ik allemaal boven mekaar uitkomen. Mar alle, 't is plesant, zoos ze in den Bels zeegen en 'n mupke meziek heurt ielkenden gère, of ge mot al 'nen ergen kniesoor zijn. Mee Koninginnedag geven ze d'r uurste concert in de tent. Saves is d'r vuurwerk. Daar zude gulle wel nie aan behoeven te beginnen, want d'r zal toch wel genogt vuurwerk zijn. Venders doen we't mee Koninginnedag mar kalmpjes aan, want de heet hare majesteit ok verzoocht. We zullen d'r mar 'ns lekker bij eten. Ik heb 'n stel jonge haantjes, die de pan ineraan en dan komt de rest van-zelfs wel.

En over krieppen gesproken. Ik lees uit jouwen brief, de gulle zoo af en toe ok 'n lekker boutje het. Ik kan me indenken de ge de lewer het dan klederbief uit hijk. Daar bende nouw al bekaant drie jaar mee opgeschept.

Veur de rest ister nie veul nieuws. Komkommertjestijd, zoos as ze de noemen. We zijn allemaal zo'o'n bietje uitgedroogd van de hitte, en dan rakt de nieuwsbron vanzelfs ok opgedroogd.

Ik schei d'r daarom mar mee af, m'n pampierke is trouwens toch ok vol. Veul plezier mee Koninginnedag en heel veul groeten van ons allemaal en omhelst deur oew

Tante Kee.

SDAG EN VRIJDAG 21.00 — 22.00

het veilig is.

Maar het komt wel voor mekaar. Nouw bennen de commandanten al bezig een beetje te besturen. De overste van de Stoottroepen straat te preken op de passar en de soldaten delen zo uit, wat of ze graag hebben voor bij de rijst met kip. Je ken tegen de mensen niet dukkeis geneeg zeggen, asdattewe niet meer weg gaan. Daar bennen ze maar bang voor. Een andere commandant gaat met een plantage beginnen. Hij zegt dat asseze zien, asdattewe weer gaan werken, ze zeker gloven, asdattewe niet meer weg gaan. Daarom moeten die plantages gauw beginnen. Alle ouwe personeel heeft zijn eigen al weer gemind. Ik denk, asdat ook de extrinisten dan wel weer terug kommen, want je kon veel beter koei wezen as soldaat bij de T.R. I. Dan heb je ommeers niks as nachtwerk, wat overdag durven zulje niet. De jonges hebben daar de motor alweer aan het lopen en een uit Breda, had ook al een partijje kakouw ontdekt voor de Kwatta en kofie voor van den Biggelaar. Ja, er zit wel handelsgeest in die Bredanaars. Ze zouwen daar best op die plantage willen demobiliseren. Maar ik zei, asdattewe dan diploma ha-beejes moesten hebben en dat hadden ze niet. Nouw dan kernen ze hier niet in de kabouw gaan werken, maar wel in Holland. Zo zullen ze eerst het land moeten veroveren en dan naar huis moeten gaan.

Ik ben deze week in Semarang met verlof geweest. Jammer, asdat ik niet getrouwd ben, anders had ik 24 uur kernen gaan. Er was voetbalwedstrijd van het der-tiende tegen de Willem-brigade.

de sten of hen gericht houdt. En het was nog wel een blanke. Dan schrik je effen. Onze Amsterdammer deel de deur weer gauw dicht, gemaakt en ging hulp halen. Voorzichtig gingen ze naar het huis. Toen ontdekte ze asdat het maar een grote spiegel was en asdat hij voor zijn eigen teruggetrokken was. Maar dat is dan ook de enigste keer, asdattewe teruggetrokken bennen.

Liefste Poeske, wat denken jullie eigenlijk over ons? Ik lees nog wel eens een krant, maar ik vind het allemaal zo tam en niks geen geestdrift. Denken jullie soms nog, asdat we hier maar op ons eigen bezig zijn en niet op last van onze regering? Ik docht, asdat iedereen wel een kaart van Indië in zijn huis zouw hebben net as in de oorlog, maar nouw ik eens in die kranten heb gekoken, lijkt het mij, asdat niemand zijn eigen er veel van aan trekt. En al gaat het goed, toch is het heus geen plezierreisje. Laten ze eens een beetje wakker worren en eens een beetje geestdriftig zijn. Ik geloof, asdattewe allemaal denken, asdat Nederland eigenlijk met deze actie toch maar een gemene streek uithaalt. Maar affijn. Dat moeten ze zelf weten, asseze ons later maar niet de schuld geven.

Liefste Suse, ik zit eigenlijk heel erg op een brief van je te wachten. Ik zou graag nog eens een paar lieve woordjes lezen en asdat jij nog altijd zoveel van me houdt. Ik weet wel, asdat dat zo is, maar daar ben ik nouw eenmaal verhefd voor om dat graag te horen. Maar nouw moet ik er toch heus mee uitscheijen, want ik zou warempel sentimentueel worren en dat is niks voor een tij-

neidsraad heet 'nen grooten mond over julle actie, mar trekt z'n eigen van al 't geknoei der rippeliek niks aan. En zooals ik in de krant lees, gaan die helden van de rippeliek op de loop. En dan be-weerden ze eerst, de ze julle best aankonden en veul overwinningen hadden behaald. De z'n dan ze-pers overwinningen in 't hardloopen! De radio en de pers hier hebben 't haast alleinig mar over Indië. De partijen zijn 't netuurlijk nie eens — zooveul hoofden zooveul zinnen — mar ik kan d'r nie goed bij, dat d'r bij zijn, die mar weer willen toegeven. Nederland heet warempel zat aan die lui toegegeven, de mot nouw mar 'ns uit zijn. Die nie heuren wil, mot mar vuuden! 't Is nouw welletjes genoeg.

't Is weer bekaans Koningsniedag. Wè zouw 't veur ons Koningsin toch 'n mooi kedoo zijn geweest, as de rust en orde in Indië weer hersteld waar. Die zwartem bij julle zijn toch ok haar onderdanen en zij heet hulje toch nie veur niks vijheid en zelfbestuur beloofd. Mar die janboel-makers moeten alles weer vergallen en 't stomste is de ze om iets gaan vechten, wè ze zonder ruzie te maken ok kunnen krijgen. Nouw zetten ze hi Indië in rep en roer en maken de buitenwereld ok nog ger. Maar alvorens, asdat ik weer in dat verschrakelijke beest veranderd nog effen van de goeie stemming profetieren voor de honderdruizend zoenen van hem, die zich noemt.

Je

Jan.

Soldaat eerste klasse der
Infanterie

me waart om mee te feesten. Ze zeggen welis: uit het oog, uit het hart, mar de is mee Sittard toch nie 't geval. Die zijn die van julle nog nie vergeten.

We hebben 'n neie mezikent gekregen. De herremente doet d'r best om zoo goed meugelijk te speulen. Hard doen ze 't in elk geval genogt, want ze willen geleuf ik allemaal boven mekaar uitkomen. Mar allee, 't is plezant, zoos ze in den Bels zeggen en 'n mupke meziek heurt jalkendeen gere, of ge mot al 'nen ergen kniesoer zijn. Mee Koningsniedag geven ze d'r uurste concert in de tent. Sares is d'r vuurwerk. Daar zulde gulle wel nie aan behoeven te beginnen, want d'r zal toch wel genogt vuurwerk zijn. Verders doen we't mee Koningsniedag mar kalmtes aan, want de heet hare majesteit ok verzocht. We zullen d'r mar 'ns lekker bij eten. Ik heb 'n stel jonge haantjes, die de pan ingaan en dan komt de rest van-zelfs wel.

En over klepen gesproken. Ik lees uit jouwen brief, de gulle heet. Ik kan me indenken de se de hever het dan kledderbief uit biik. Daar bende nouw al bekaanst drie jaar mee oggeslept.

Veur de rest ister nie veul nieuws. Komkommertjesdijf, zoo-as ze de noemen. We zijn allemaal zoo'n bietje uitgedroogd van de hitte, en dan rakt de nieuwsbron vanzelfs ok opgedroogd.

Ik schiel d'r daarom mar mee af, m'n pampierke is trouwens toch ok vol. Veul plezier mee Koningsniedag en heel veul groeten van ons allemaal en omhelst deur oew

Tante Kee.

NSDAG EN VRIJDAG 21.00 — 22.00

De Stafwacht bestaat een jaar

De felle knapen, die altijd zo kranig op post staan bij het Stafkwartier van de Brigade en menig late bezoeker van den Brigadecommandant de stuipen op het lijf hebben gejaagd, als ze plotseling uit het donker te voorschijn kwamen, die bij alle acties den Brigadecommandant vergezellen en als het ware automatisch een cordon van spiedende ogen en tot vuren gereede wapens om hem heen vormen, kortom de Stafwacht vierde dezer dagen op bescheiden wijze haar eenjarig bestaan.

Op 10 Augustus was het een jaar geleden, dat het detachement van de Depotcompagnie, dat al enige tijd belast was met de persoonlijke bewaking van de Brigadecommandant, uit die compagnie werd losgemaakt en werd geformeerd tot de Stafwacht onder commando van de s.m.i. Horstik.

In de beginne geneerde de commandant Stafwacht zich wel eens voor die deftige naam, als hij de schamele kleding en de bonte bewapening van zijn ondergeschikten zag. Er werd echter door niemand hierover geklaagd: de pakkeas werden maar wat vaker gewassen en de vooroorlogse kwartiermutsen deden het looch ook nog wel aardig! De uitverkorenen voelden zich allang senaag, dat ze bijkbaar zo goed hun best hadden gedaan in het verleden, dat ze nu voor goed de bewaking van hun hoogste commandant en diens Staf tot taak hadden gekregen.

Zij werden ingedeeld bij het Troependetachment, maar bleven in de „kantsje” wonen. Dit vanwege de vrouwen en kinderen (het merendeel is immers getrouwd) en vanwege de voeding. Het waren alle oud-gedinde beroepsmilitairen van het K.N.I.L., voornamelijk Timorezen, Javanen, Soendanezen en Madoerezen, die heel de bezettingstijd hebben zitten uitzien naar de terugkeer van de Nederlanders en het gelukkige ogenblik, waarop ze hun uniform weer zouden kunnen aan trekken. Sommigen hebben hun sympathie voor de Hollanders niet onder stoelen of banken gestoken en kwamen daardoor in de benuchte Kempelgevangenis terecht. Zo had Bere Darak nog de eer tezamen met de burgemeester van Semarang Boissevain bij deze heren te gast te zijn.

Die sombere tijden zijn echter thans voorbij en ze zijn nu weer volop soldaat. De bewaking van het stafkwartier eist constant het nodige personeel voor zich op en verder moeten er dekkingsgroepen geleverd worden, telkens wanneer de Brigadecommandant aan een actie deelneemt. En aangezien deze weinig gelegenheden, waarbij zijn troep in het veld komt, verzuimt, heeft ook een groot deel van de Stafwacht bijna alle acties van de T-Brigade meegemaakt en zeker Sondi en Risik, de speciale „dardanelen” van den Brigadecommandant, die naar oude traditie nooit levend zouden durven terugkeren als hun commandant iets overkwam.

Daarragt werd in het verleden ook zelfstandig patrouille gelopen, speciaal in het gebied langs de Kali Gareng. Hier werd op 29 December van het vorig jaar ook een aanval gedaan op de kampong Pessen, waarbij een dode te betreuren viel.

Zo heeft deze kleine groep, behalve het gewone bewakings- en deklingswerk in de afgelopen periode nog 175 grotere en kleinere patrouilles gelopen.

Uit hoofde van het taalverschil heeft deze afdeling weinig contact met de andere troepen van de Brigade. Maar zij behoeven geen woorden om het respect van hun blanke wapenbroeders af te dwingen. Eentider ziet aan hun houding en optreden, dat deze mannen de oude traditie voortzetten van de inheemse beroepssoldaten van het K.N.I.L., uiterste gehoorzaamheid, uiterste toewijding aan het Nederlandse gezag.

Setahoen berdirinja Peloton Stafwacht T-Brigada

Pada tanggal 10 Augustus 1947, kami anak-anak militair Knul dari Peloton Stafwacht T-Brigade merayakan setahoen berdirinja Peloton kami. Maksud ini, kami adakan dengan sangat sederhana, karena maelumlah para pembatja sekalian yang terhormat, oedara Salatiga beloen begioe memberi kesempatan pada kami, disebakkan oleh soeasana perdoeangan kepulisian.

Jang toeroet mengambil bahagian bersama-sama ialah compagnies-commandant kami kaptein Pieters dan beberapa Ond. Orf. dari T.R.P. Det.

Selakoe menjamboet hari jang moelja ini, maka pada djam 19.00 tepat, tampillah kemoeka Peloton's commandant kami s.m.i. Horstik laioe menjioerahkan, rasa hati batinnja jang penoeh dengan terima kasih, kepada anak-anaknja terhadap hari jang moelja ini.

Demikianlah, para pembatja sekalian jang terhormat, maksud jang sederhana ini dilangsengkannja dengan tempik sorak jang ta'terhingga diringi dengan lagoe-lagoe „Matjan poethi dari Semarang. Banteng Hitam di Salatiga; Matjan datang si banteng jati, ers terlaloe manissee, lagoenja terambli dari njanjian jang bisa dirjanjikan oleh djago-djago toea Knul, marschause tanah Atjeh”.

(vervolg van pag. 1).

begrip wij eerst hadden van het nut en de taak van deze smalende voor werklui uitgescholden soldaten. We weten nu, dat zonder hen een actie ondenkbaar is, dat we zonder hen meestal nooit op tijd onze doelen zouden hebben kunnen bereiken. Ze zijn een onmisbaar onderdeel geworden bij iedere actie en ze staan voor niets.

Toen deze hinderenis was overwonnen werd Bandoengan in een vlot tempo bereikt: het was domweg een ritje per jeep en per drietonner. Achteraf, want tijdens het ritje weet je niet, wat er de volgende honderd meter op je wacht! Dan was daar echter de kapotte brug, hopeloos kapot. Voor de infanterie was dit geen bezwaar, maar hoe moest die colonne drietonners, welke noodzakelijke bagage bevatte voor de Soemorwono-compagnie verder komen? De Bataljonscommandant, die vanuit Ambarawa tevens een actie tegen Banjoehroe leidde, kon niet anders zeggen dan dat de Generaal er op rekende, dat het gerechtsdoel van dien dag zou worden gehaald. Makkelijk praten. Hij zag die gapende kul niet voor zich, die je met niets moest repareren, terwijl ondertussen af en toe ook nog een mortiergranaat je het werk trachtte te belemmeren.

Maar men was reeds aan den slag. Reeds voordat de Generaal had gezegd, dat het moest. Luitenant Akkerman, de commandant van de vechtwagens, van wien ze zeggen, dat hij met zijn ogen al tijd al een paar kilometer voor zijn tanks uit rijdt, zag een kleine kansje om met zijn karren door de kali te komen. Dat kleine kansje was al meer dan voldoende om het te proberen. Even werd met vereende krachten een groot lavablok, dat wel wat erg in de weg lag de rivierbedding ingerold en toen loog men aan het werk om de stelling oeverhelling te egaliseren. De moderne infanterist beschikt niet meer over de beroemde infanterieschop van vroeger, waarmee je van alles kon doen van bommenzagen tot broodsmijden. De troep zou hier dan ook volkomen machteloos hebben gestaan, als zij niet had kunnen terugvallen op de T.N.I. Deze zorgde echter geheel belangeloos voor het nodige pioniermaterieel! Zij had wel de grote villa „Sunny Home” in brand gestoken (het moet een draacht van een huis zijn geweest en de eigenaar een gelukkig man om daar te kunnen wonen), maar een honderdtal schoppen had zij netjes laten schoppen. Ze waren wel van de bekende blikken maaksel, maar als de een gebroken was nam je domweg een ander.

En de pausers GINGEN door de kali, stiel omlaag en stiel omhoog, en even bijna op hun kant, dat je dacht; dat loopt mis, maar ze kwamen er. Toen ging het de bergweg op, de tanks en twee pelotons infanterie. Het werd een wedloop tussen die twee, wie het snelst voorruit zou komen. Om

13.20 kon de commandant melden, dat Soemorwono was bereikt en dat wij nog juist op tijd waren om de eerste branden te blussen.

De brug kwam natuurlijk ook klaar. Adjutant Derksen zwoegde met zijn mannen en sleepte met balken en stutten tot zij het om half vier eens konden proberen met een lege truck. Het ging. De brug kraakte niet eens zo erg. Daarna een beladen wagon, voorzichtig. En dan de hele colonne.

De bezetting van Bandoengan is nu al weer bijna vergeten. Als de gelakerde ruines niet aan die periode herinnerden zou alles weer normaal zijn. Zo schijnt het tenminste. Maar dan moet men niet op de lompen letten, waarin de bevolking nog gekleed gaat, en niet te veel neuzen in afgelegen woningen zoals wij dat deden.

Alles weer normaal? Was het vroeger normaal in dit rijke land, dat mensen van honger stierven temidden van overvloed? Tegenwoordig wel. We naderden de resten van een grote villa. G. F. Gelsthorp stond nog op een der pijlers van het hek. We troffen daar een Javaanse familie, die langzaam lag weg te kwijnen: een oude man, drie vrouwen en acht kinderen van verschillende leeftijd zaten of lagen op de galerij. Justeloos, machteloos. Traag krabden hun nagels over de schurftige ijven. Dat was de enige beweging, die in hen was. Zonder kleding, zelfs de vrouwen niet meer dan een stuk lomd om het middel, uit pure nood, want de Javaanse vrouw zal nooit zonder behoorlijke bedekking in het publiek verschijnen. Een der vrouwen deed het woord. Ze sprak uitstekend Maleis. De anderen luistenden niet eens, reken niet eens op naar de vier blanken, die plots in hun midden stonden, groetten niet eens en dat wij heel wat zeggen voor deze bevolking. Zij hadden voor niets meer belangstelling. Om hen heen in den hof, stond ketella, glansden tomaten, in de buurt waren papaja's. Zij konden de kracht niet meer vinden om het voedsel, dat hen in leven moest houden, te plukken.

Deze verwaarlozing was niet het gevolg van de paar dagen strijd. Dit was het einde van een lange weg van honger en verwaarlozing. Vertreven uit Semarang van huts en erf hadden zij een jaar lang elke dag te weinig gegeten tot eindelijk hun kracht was uitgeleerd. Wat moet een Javanen doen, die uit zijn desservertand is losgeschend? Een ander stuk land vind hij niet, hij wordt bedelaar. En wie in de republiek niet meer bedelen kan is ten dode gedoemd.

's Middags zijn ze opgehaald en overgebracht naar Ambarawa, in de buurt van de Rode Kruispost. Ze hebben nu kleding en verzorging. Ik weet niet of het nog helpen zal.

M. B.

„HIER IS DE TIJGER” ZONDAG, WOEF

volop soldaat. De bewaking van het stafkwartier eist constant het nodige personeel voor zich op en verder moeten er dekkingsgroepen geleverd worden, telkens wanneer de Brigadecommandant aan een actie deelneemt. En aangezien deze weinig gelegenheden, waarbij zijn troep in het veld komt, verzuint, heeft ook een groot deel van de Stafwacht bijna alle acties van de T-Brigade meegemaakt en zeker Sond en Rishik, de speciale „hardnellen" van den Brigadecommandant, die naar oude traditie nooit levend zouden durven terugkeren als hun commandant iets overkwam.

Daarnaast werd in het verleden ook zelfstandig patrouille gelopen, speciaal in het gebied langs de Kali Gareng. Hier werd op 29 December van het vorig jaar ook een aanval gedaan op de kampong Pessen, waarbij een dode te betreuren viel.

Zo heeft deze kleine groep, behalve het gewone bewakings- en dekkingswerk in de afgelopen periode nog 175 grotere en kleinere patrouilles gelopen.

Uit hoofde van het taalverschil heeft deze afdeling weinig contact met de andere troepen van de Brigade. Maar zij behooven geen vorderen om het respect van hun blanke wapenbroeders af te dwingen. Een ieder ziet aan hun houding en optreden, dat deze mannen de oude traditie voortzetten van de inheemse beroepsoldaten van het K.N.I.L.: uiterste gehoorzaamheid, uiterste toewijding aan het Nederlandse gezag.

Setaheen berdirinja Peloton Stafwacht T-Brigada

Pada tanggal 10 Agustus 1947, kami anak-anak mihkair Knil dari Peloton Stafwacht T-Brigade merajakan setaheen berdirinja Peloton kami. Makoed ini, kami adakan dengan sangat sederhana, karena majoemlah para pembatja sekalian yang terhormat, oedara Salatiga belom begitoe memberi kesempatan pada kami, disebabkan oleh soeasana perdoeangan kepobisian.

Jang toeroet mengambil bahagian bersama-sama ialah, compagnies-commandant kami kaptein Pliwers dan beberapa Ond. Off. dari T.R.P.F. Det.

Selakoe menjamboet hari jang moeila ini, maka pada djam 19.00 tepat, tamplillah kemoeka Peloton's commandant kami s.m.i. Horstik haloe mentjoerahkan, rasa hati batinja jang penoeh dengan terhina kasih, kepada anak-anaknja terhadap hari jang moeila ini.

Demikianlah, para pembatja sekalian jang terhormat, makoed jang sederhana ini dilangsengkannja dengan tempik sorak jang ta'terhingga diiringi dengan lagoe-lagoe „Majjan poeth dari Semarang" Banteng Hitam di Salatiga, Matjan datang si banteng lari, ers terlaloe manissee, lagoenja terambil dari njanjian jang biasa djanjajikan oleh djago-djago toea Knil marschause tanah Atjeh".

naat je het werk trachtte te belemmeren.

Maar men was reeds aan den slag. Reeds voordat de Generaal had gezegd, dat het moest. Luitenant Akkerman, de commandant van de vechtwagens, van wien ze zagen, dat hij met zijn ogen al tijd al een paar kilometer voor zijn tanks uit rjcht, zag een klein kansje om met zijn karren door de kali te komen. Dat kleine kansje was al meer dan voldoende om het te proberen. Even werd met vereende krachten een groot lavablock, dat wel wat erg in de weg lag de rivierbedding ingerold en toen toog men aan het werk om de steele overhelling te egaliseren. De moderne infanterist beschikt niet meer over de beroemde infanterieschop van vroeger, waarmee je van alles kon doen van bommenzagen tot broodsniijden. De troep zou hier dan ook volkomen machteloos hebben gestaan, als zij niet had kunnen terugvallen op de T.N.I. Deze zorgde echter geheel belangeloos voor het nodige pioniermateriaal! Zij had wel de grote villa „Sunny Home" in brand gestoken (het moet een nacht van een huis zijn geweest en de eigenaar een gelukkig man om daar te kunnen wonen), maar een honderdtal schoppen had zij netjes laten staan. Ze waren wel van het bekende bliken maaksel, maar als de een gebroken was nam je domweg een ander.

En de pansers GINGEN door de kali, steil onlaag en steil omhoog, en even bijna op hun kant, dat je dacht; dat loopt mis, maar ze kwamen er. Toen ging het de bergweg op, de tanks en twee pelotons infanterie. Het werd een wedloop tussen die twee, wie het snelst vooruit zou komen. Om

langzaam lag weg te kwijnen: een oude man, drie vrouwen en acht kinderen van verschillende leeftijd zaten of lagen op de galeri, juisteloos, machteloos. Traag krabden hun nagels over de schurftige lijven. Dat was de enige beweging, zelfs de vrouwen niet meer dan een stuk lomp om het middel, uit pure nood, want de Javaanse vrouw zal nooit zonder behoorlijke bedekking in het publiek verschijnen. Een der vrouwen deed het woord. Ze sprak uitstekend Maleis. De anderen luistenden niet eens, keken niet eens op naar de vier blanken, die plots in hun midden stonden, groetten niet eens en dat wij heel wat zeggen voor deze bevolking. Zij hadden voor niets meer belangstelling. Om hen heen in den hof, stond ketella, glansden tomaten, in de buurt waren papaaja's. Zij konden de kracht niet meer vinden om het voedsel, dat hen in leven moest houden, te plukken.

Deze verwaarlozing was niet het gevolg van de paar dagen strijd. Dit was het einde van een lange weg van honger en verwaarlozing. Verdreven uit Semarang van huis en erf hadden zij een jaar lang elke dag te weinig segeten tot eindelijk hun kracht was uitgeleerd. Wat moet een Javaan doen, die uit zijn dessa-verband is losgescheurd? Een ander stuk land vind hij niet, hij wordt bedelaar. En wie in de republiek niet meer bedelen kan is ten dode gedoemd.

's Middags zijn ze opgehaald en overgebracht naar Ambarawa, in de buurt van de Rode Kruispost. Ze hebben nu kleding en verzorging. Ik weet niet of het nog helpen zal.

M. B.

„HIER IS DE TIGGER" ZONDAG, WOE

Propaganda.

Sjahrir heeft het woord gevoerd voor de Veiligheidsraad. Hij noemde zich de ambassadeur der Verenigde Staten van Indonesië. Ik zou hem de „Indonesische Goebbels” willen noemen. Maar: what is in a name?, zoals onze Engelse overtuur zou zeggen. In elk geval: hij is propagandist; en hij propageert. En al zit hij veilig en wel in het buitenland: hij is zeer goed op de hoogte van alles wat zich in de repoeblik afspeelt. Hij weet het even goed als elkeen, die niet ter plaatse georiënteerd is. Trouwens: van Indonesië tot Amerika is maar een stap. En als goed onderdaan van de repoeblik luistert hij alleen naar de Djocja-zender en gelkt ook voor hem: dijarang nieta! sender nica!

„De gebieden, welke door de Nederlanders worden bezet, verkoren in feite in slechte omstandigheden.” Hiermede slaat de kleine man de spijker op de kop. Het lijkt wel of Sjahrir de verwoestingen van zijn satellieten heeft gezien. Inderdaad bevinden de gebieden, waar wij komen, zich in slechte omstandigheden. Woningen liggen in puin, sawahs zijn dor en verlaten, de bevolking is slecht gekleed en voor een groot deel ondervoed. En aan wie de schuld? Luistert naar de radspreekende Sjahrir: „Nederlandse soldaten maken zich schuldig aan geweld, aan wreedaardheid en wetteloosheid.” Gewelddenaars zijn wij, omdat wij met geweld op moeten treden tegen terreur en banditisme. Wreed zijn wij, omdat wij de bevolking niet verder laten verhongeren, maar hen van ons, heus niet overdeven, rantsoen meedelen. Wetteloos zijn wij, omdat wij juist de wet van orde en veiligheid willen waarborgen.

„Elke versplilde minuut verhoogt het dodencijfer.” Daar heeft de man gelijk in. Wapenstilstand kost de Nederlanders meer doden dan actie. „De order om het vuur te staken wordt niet opgevolgd.” Waaron stuur Sjahrir niet een telegram aan zijn collega Soedirman? En tot slot ende besluit verzoekt de Indonesische „ambassadeur” order te geven tot terugtrekking der Ned. troepen achter de demarcatielijn van Oct. 1946.

Dat zou men in Djocja wel willen. Kondan de T.N.I., de Hisboelais en de Laskar Rajat verder gaan met uitzaigen en terroriseren der bevolking en proberen het kleine, toen door Nederland bezette gedeelte, opnieuw uit te hongeren en lastig te maken.

O, die slechte Nederlanders! Inplaats van weg te lopen en de repoeblik aan haar lot over te laten, bemoeien zij zich met alles en iedereen en brengen de verarmde bevolking voedsel en kleren inplaats van Merdeka. En de repoeblik is boos, omdat men haar geen „merdeka” laat om te plunderen, te roven en zichzelf te verrijken.

En naast de „Indonesische Goebbels” is er ook de Indonesische Blokkzijl in de vorm van Sjarifoeddin. Die weet het nog veel beter. „Hij, die tijdens het binnentrekken der Nederlandse troepen plundert of rooft, kan strafrechtelijk ter plaatse worden doodschooten.” Bijtkbaar zijn de orders van het Ned. H. K. ook tot

Mamma.

Mamma, je hebt ons wilde gewassen,
Dag in, dag uit, ruim een jaar.
Geen moeder kon beter op ons passen,
Zo keuring had je 't steeds voor elkaar.

We wisten je naam niet, maar toch, in ons leven
Nam je een plaats in, bij ieder agert,
Omdat je je trouwe zorg hebt gegeven,
De volle wijking van je goede hart.

Je was maar klein, je rug iets gebogen,
Maar je torste je last, elke vroeue dag.
En in je gitzwarte schitter-ogen
Stond bijveend een gulde, vriendelijke lach.

Je hoorde er bij, je kende de soldaten,
Je woode ze vriendelijk in je gastvrije huis.
En als ze daar met je zaten te praten,
Dan voelden ze heimelijk: Mer is het als thuis

We lieten je achter . . . maar je mag het weten,
We dragen d'herinnering aan je mee.
Geen onser zal ooit mamma vergeten . . .
Je beeld vergezelt ons tot over de zee.

S. de Vries
O-II-6 R.I.

de repoeblik doorgedrongen. Ik vraag me alleen maar af, welke soldaat of burger van de repoeblik bij het binnentrekken der Ned. troepen moet plunderen, want zodra de Nederlander verschijnt zie je alleen maar heel in de verte de rug van de Indoneziër. En het plunderen is in de regel reeds van tevoren geschied. Propaganda? Oeh, je moet het proberen, het buitenland trapt er misschien wel in. En niet alleen „misschien”, maar prompt ook! En niet alleen het buitenland, maar ook enkelen in ons lieve vaderlandje. Daar zijn er ook, die medelijden hebben met de repoeblik en haar willen helpen. En dat zijn niet alleen de communisten. „Parool”, het blad van de Partij van de Arbeid, maakt zich bezorgd, dat de „merdeka-politiek” van Soekarno niet door zal gaan. Je zoudt toch verwachten, dat iedere goede Nederlander het toe zou juichen, dat er staten zijn, die met Nederland in goede orde willen samenwerken. Parool vindt dat van niet en is bang voor „Nederlandse suprematie! Geen angst, heren, wij houden ons aan de woorden van H. M., die vrijheid voor iedereen heeft toegezegd, maar danook voor iedereen!

Propaganda! De buitenlandse wereld moet weten, wat er in Indonesië te koop is. Daarom wil Sjahrir arbitrage, maar..... arbitrage van die staten, welke van tevoren op zijn hand zijn. Buitenlandse consuls in Batavia vertrouw wij niet, want die bekijken alles door Nederlandse ogen! Geldt hier het: „zoals de waard is, vertrouwt hij zijn gasten?” Dat het eigenlijk een belediging voor de consuls in Batavia is, schijnt de Heer Sjahrir niet te beseffen.

En Sjarifoeddin gaat verder als „de vos, die de passie, preekt”, hij gaat de Chinezen beschermen. Er is reeds een comité opgericht met als voorzitter de Grootste „vos”: Soetomo, ofwel Boeng Tomo. Dat „comité” zorgt voor bescherming en nazorg. (Voorzorg wordt niet genoemd.) Wat een nobele geste van de repoeblik! En ik zou het vernaal, liever gezegd het sprookje, nog geloofd hebben, wanneer Sjarifoeddin er niet aan had toegevoegd: „aan de

andere kant meent de rep. regering, dat wettelijke maatregelen moeten worden genomen tegen hen, voor wier arrestatie en vervolging voldoende bewijzen beschikbaar zijn.” Voelt U het ad-dertje in het gras?? En wanneer de repoeblik even gul is met „bewijzen” als indertijd de moffen gering in Nederland, dan geloof ik niet, dat de „bescherming” aan de repoeblik veel moeite zal kosten!

Intussen reikt Sjarifoeddin zichzelf en zijn regering wel een brevet van bekwaamheid uit, wanneer hij beweert, dat de Nederlanders de bevolking altijd dom hebben gehouden en alle intellectuelen uit Indië hebben verbannen. Zijn dan al die lagere- middelbare- en hogere scholen in Indië maar louter fictie geweest? Hebben dan al die Javaneze, Chinese, Indo-Europaeane dokters, rechters, ingenieurs en bestuursambtenaren hun wetenschap maar uit de lucht gegrepen? Maar anderzijds heeft hij gelijk, want het is inderdaad een chaos bij de repoeblik. En de massa, die dom en onwetend heet, wordt opgelijst tegen alles wat blanda is en moet zich voeden en kleden met merdeka-gebruil. Maar de massa is niet zo dom en onwetend als de repoeblik denkt. Daarom begroet zij in de bevrijde gebieden met gejuich de Ned. troepen en werkt met de Nederlanders samen tot opbouw van haar eigen land.

Goebbels en Blokkzijl hebben afgedaan. Zij hebben voor hun leugenachtige propaganda een dure prijs betaald. Sjahrir, die eerst met de Nederlanders conferende en fair play speelde, diezelfde Sjahrir toont zich nu in zijn ware gedaante en tracht door leugens en valse voorstellingen van de repoeblik te redden, wat ervan te redden valt. Sjarifoeddin gaat voort met zijn troepen de wapenstijstand te schenden, maakt er propaganda voor en probeert Nederland hiervan de schuld te geven. En een deel der wereld gelooft deze leugens en gaat er op in. Wij weten, goddank, beter. Wat aan Goebbels mislukte, waar Blokkzijl geen succes mee had, daar zullen ook de rep. propagandisten falen.

J.V.A.

WASMAN & STROINK SMC.

Contact bij Soebah

Op 4 Augustus te 15.10 werd het contact tot stand gebracht tussen de Tijgerbrigade en de W.-Brigade, waardoor Semarang weer over land bereikbaar werd vanuit West-Java.

Op onderstaande foto is het moment vereeuwigd, waarop Overste van Welzenes, commandant II-6 R.I., en Majoor Berkhout van II-4 R.I. elkaar begroeten. Wij hebben het genoegen deze commandanten beide te kennen en stellen ons voor dat deze historische begroeting als volgt is in zijn werk gegaan.

Overste van W. nadert, reeds uit de verte zwaaiend, lachend tot onder zijn oren.

Majoor B. versnelt volgens voorschrift de pas, kranig in de houding; handen tot vuisten.....

Majoor B. maakt keurig halt, saluëert model, bijt af: „Majoor Berk.....”

Overste van W. (wulfbeweging makend naar onbedekte schede), arm van wederpartij uit de kom draaiend): „van Welzenes, verd..... kerel, bij je te zien. We hebben ons kapot gelopen..... die smerelappen met hun bommen op de weg..... we hebben ons verd..... kapot gepeest. Ik daacht, dat we jullie belenaal in.....”

Majoor B.: „Overste.....”

Overste van W.: „Ja, ja. Het is maar flauwe kul..... Welkom, welkom. En, hoe is de reis belalen.....”

Majoor B.: „Overste, we.....”

Overste van W.: „Ja, ik snap het al, bommen en nog eens bommen. Kerel, als ik je vertel.....”

M.B.

Verloofd:

I. E. BIERLEE

en

J. M. H. VAN RHEE

Tjallingan Kd Semarang

1-2-6 R.I.

31 Augustus 1947.

deel ondervoecht. En aan wie de schuld? Luistert naar de radspreekende Sjahrir: „Nederlandse soldaten maken zich schuldig aan geweld, aan wreedheid en wetteloosheid." Geweldenaars zijn wij, omdat wij met geweld op moeten treden tegen terreur en banditisme. Wreed zijn wij, omdat wij de bevolking niet verder laten verhongeren, maar hen van ons, heus niet overdreven, rantsoen medelien. Wetteloos zijn wij, omdat wij juist de wet van orde en veiligheid willen waarborgen.

„Elke versplijde minuut verhoogt het dodencijfer." Daar heeft de man gelijk in. Wapenstilstand kost de Nederlanders meer doden dan actie. „De order om het vuur te staken wordt niet opgevolgd." Waarom stuurt Sjahrir niet een telegram aan zijn collega Soedirman? En tot slot ende besluit: „Verzoekt de Indonesische „ambassadeur" order te geven tot terugtrekking der Ned. troepen achter de demarcatielijn van Oct. 1946.

Dat zou men in Djoeja wel willen. Konden de T.N.I., de Hisboelaja's en de Laskar Ra'jat verder gaan met uitmatingen en terroristen der bevolking en proberen het kleine, toen door Nederland bezette gedeelte, opnieuw uit te hongeren en lastig te maken.

O, die slechte Nederlanders! Inplaats van weg te lopen en de repoebliek aan haar lot over te laten, bemoeien zij zich met alles en iedereen en brengen de verarmde bevolking voedsel en kleren inplaats van Merdeka. En de repoebliek is boos, omdat men haar geen „merdeka" laat om te plunderen, te roven en zichzelf te verrijken.

En naast de „Indonesische Goebhels" is er ook de Indonesische Blokzijl" in de vorm van Sjartfoeddin. Die weet het nog veel beter. „Hij, die tijdens het binnentrekken der Nederlandse troepen plundert of rooft, kan strafrechtelijk ter plaatse worden doodgeschoten." Blijkbaar zijn de ouders van het Ned. H. K. ook tot

de verte de rug van de Indoneziër. En het plunderen is in de regel reeds van tevoren geschied. Propaganda? Oeh, je moet het proberen, het buitenland trapt er misschien wel in. En niet alleen „misschien" maar „prompt ook! En niet alleen het buitenland, maar ook enkelen in ons lieve vaderlandje. Daar zijn er ook, die medelijden hebben met de repoebliek en haar willen helpen. En dat zijn niet alleen de communisten. „Parool", het blad van de Partij van de Arbeid, maakt zich bezorgd, dat de „merdeka-politiek" van Soekarno niet door zal gaan. Je zoudt toch verwachten, dat iedere goede Nederlander het toe zou juichen, dat er staten zijn, die met Nederland in goede orde willen samenwerken. Parool vindt dat van niet en is bang voor „Nederlandse suprematie! Geen angst, heren, wij houden ons aan de woorden van H. M., die vrijheid voor iedereen heeft toegezegd, maar danook voor iedereen!

Propaganda! De buitenwereld moet weten, wat er in Indonesië te koop is. Daarom wil Sjahrir arbitrage, maar..... arbitrage van die staten, welke van tevoren op zijn hand zijn. Buitenlandse consuls in Batavia vertrouwt hij niet, want die bekijken alles door Nederlandse ogen! Geldt hier het: „zoals de waard is, vertrouwt hij zijn gasten?" Dat het eigenlijk een belediging voor de consuls in Batavia is, schijnt de Heer Sjahrir niet te beseffen.

En Sjartfoeddin gaat verder als „de vos, die de passie, preekte", hij gaat de Chinezen beschermen. Er is reeds een comité opgericht met als voorzitter de grootste „vos": Soetomo, oftewel Boeng Tamo. Dat „comité" zorgt voor bescherming en nazorg. (Voorzorg wordt niet genoemd.) Wat een nobele geste van de repoebliek! En ik zou het verhaal, hever gezegd het sprookje, nog geloofd hebben, wanneer Sjartfoeddin er niet aan had toegevoegd: „aan de

de repoebliek even gul is met „bewijzen" als inderjfd de moffenregering in Nederland, dan geloof ik niet, dat de „bescherming" aan de repoebliek veel moeite zal kosten!

Inlussen reikt Sjartfoeddin zichzelf en zijn regering wel een brevet van bekwaamheid uit, wanneer hij beweert, dat de Nederlanders de bevolking altijd dom hebben gehouden en alle intellectuelen uit Indië hebben verbannen. Zijn dan al die lagere-, middelbare- en hogere scholen in Indië maar louter fichte geweest? Hebben dan al die Javaanse, Chinese, Indoeuropaanse dokters, rechters, ingenieurs en bestuursambtenaren hun wetenschap maar uit de lucht gegrepen? Maar anderzijds heeft hij gelijk, want het is inderdaad een chaos bij de repoebliek. En de massa, die dom en onwetend heet, wordt opgehitst tegen alles wat blanda is en moet zich voeden en kleden met merdeka-gebruil. Maar de massa is niet zo dom en onwetend als de repoebliek denkt. Daarom begroet zij in de bevrijde gebieden met gejuich de Ned. troepen en werkt met de Nederlanders samen tot opbouw van haar eigen land.

Goebhels en Blokzijl hebben afgedaan. Zij hebben voor hun leugenachtige propaganda een dure prijs betaald. Sjahrir, die eerst met de Nederlanders confererde en fair play speelde, diezelfde Sjahrir toont zich nu in zijn ware gedaante en tracht door leugens en valse voorstellingen van de repoebliek te redden, wat ervan te redden valt. Sjartfoeddin gaat voort met zijn troepen de wapenstilstand te schenden, maakt er propaganda voor en probeert Nederland hiervan de schuld te geven. En een deel der wereld gelooft deze leugens en gaat er op in. Wij weten, goddank, beter. Wat aan Goebhels mislukte, waar Blokzijl geen succes mee had, daar zullen ook de rep. propagandisten falen.

J.V.A.

Overste van W. nadert, reeds uit de verte zwaaiend, lachend tot onder zijn oren.

Maajor B. versnelt volgens voorschritt de pas, kranig in de houding; handen tot vuisten.....

Maajor B. maakt keurig halt, eelneert model, bijt af: „Maajor Berk....."

Overste van W. (wulfbeweging makend naar onbedekte schedel, armen van wederpartij uit de kom draaiend): „van Welzenes, verd..... kerel, bijt je te zien. We hebben ons kapot gelopen..... die smeetlappen met hun bomen op de weg..... we hebben ons verd..... kapot gepeest. Ik dacht, dat we jullie helemaal in....."

Maajor B.: „Overste....."

Overste van W.: „Ja, ja. Het is maar flauwe kul..... Welkom, welkom. En, hoe is de reis bevallen....."

Maajor B.: „Overste, we....."

Overste van W.: „Ja, ik snap het al, bomen en nog eens bomen. Kerel, als ik je vertel....."

M.B.

Verloofd:
I. E. BIERREE
en
J. M. H. VAN RHEE
Tjellingsan Kd Semarang
1-2-6 R.I.
31 Augustus 1947.